

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak
Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.'ne aittir. İzinsiz, kısmen ya da
tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

PEYGAMBER KISSALARI

Mehmet Lütfi Arslan

Erkam Yayın No : 1254

Yayın Yönetmeni : Bilal Akyol

Kapak Tasarım : Halil Ermiş

İç Tasarım : Rasim Şakiroğlu

ISBN No : 978-625-8944-48-8

Yayın ve Matbaa Sertifika No : 51796

Baskı - Cilt : Erkam Yayın ve San. Tic. A.Ş.
İkitelli Organize San. Böl. Mah.
Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım
No: 60/3 Başakşehir / İstanbul
Tel : (0212) 671 07 00
Faks : (0212) 671 07 48

İlk Baskı Tarihi : İstanbul - 2026

SER KİTAP

Kitaplar'dan "**Kitab'a**" ulaşın yolunuz...

İkitelli Org. San. Bölgesi Mah. Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım No: 60/3-C

Başakşehir / İstanbul Tel: 0212 671 07 00 - Faks: 0212 671 07 48

www.erkamyayinlari.com • www.kampanyakitaplari.com

PEYGAMBER KISSALARI

Mehmet Lutfi Arslan

 ERKAM
YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	21
Kitabın Akışı.....	22
Okuma Ölçüsü	24
Kitabın Niyeti	25

HAZRETİ ÂDEM ﷺ / 27

1- İLK İNSAN İLK PEYGAMBER	29
Secde Emri	29
Aldanış ve Tевbe.....	30
İtaat.....	31
Hâbil ile Kâbil.....	32
“Beni Saptırdığın İçin...”	33
Selamın Daha Güzeli	34
Takdirde Varsa.....	35
Sâlih Evlad	36
2- APAÇIK BİR DÜŞMAN	38
Şeytanın Adımları	38
Şeytandan Allah’a Sığınmak.....	39
Mâmur Ev	41
Kör Şeytan Denir mi?	42
Aile.....	43
Şeytan Gelirse... ..	43
Kanın Damarda Dolaştığı Gibi... ..	44
Şeytanın Öğrettiği Dua.....	45
3- İNSANIN ZAAFLARI	47

Zâlim ve Câhildir	47
Acelecidir	48
Menfaatine Çok Düşkündür	49
Kıskançtır	50
Gafildir	54

HZ. ŞİT ve HZ. İDRİS ﷺ / 57

4- TEVHİD MÜCADELESİ	59
“Yüksek Mekâna Kaldırdık”	59
Değişmeyen Sapma: Putçuluk	60
Araplar Arasında Putçuluk	61
Bahîre, Sâibe, Vasîle ve Hâm	62
Bir Mekke Hatırası.....	63
Kâbe’nin Putlardan Temizlenmesi	64
Putlar ve Cinler	64
Sakif’in Putu Çarpar mı?	65

HZ. NÛH ﷺ / 69

5- İNSANLIĞIN İKİNCİ BABASI	71
Eza	72
Ailenden Değildir	73
Tufan	74
Yaşlı Kadın.....	74
Nakkaşı mı Beğenmedin?	75
Dünya	76
Ölecek İçin.....	76
Asıl Kıymet	77
Şâhitlik.....	77

HZ. HÛD, HZ. SALİH ve HZ. ŞUAYB ؑ / 79

6- ALT ÜST OLAN ŞEHİRLERİN HABERİ	81
Hz. Hûd'un Çizgisi	82
Semûd: İkinci Âd	83
Sâlihlerin Bereketi	84
Deve Mucizesi	85
Yavru Deve.....	86
Kahr Tecellisi.....	87
Peygamberlerin Hatibi	88
Günahın Gizli Cezası	89

HZ. İBRÂHİM, HZ. İSMÂİL ve HZ. İSHÂK ؑ / 91

7- RABBİMİN DOST EDİNDİĞİ ATAM	93
Hadi Güneşi Batıdan Doğdur!	93
Allah Bize Yeter.....	94
Misafirsiz Sofraya Oturmazdı.....	95
Dört Kuş	96
Ben de Halîl'im.....	97
Hz. İshâk ve Oğlu Yakûb	98
İlâhî Merhamet.....	99
Mecûsî Misafir	100
Haberci	100
İbrâhim ؑ'ın Sabah Duası	101
Â-i İbrâhim Gibi.....	101
Cennet Fidanları	102
8- HALİLULLAH'IN SALİH EVLATLARI.....	103
Sâlih Evlat Duası	103
Hz. Hacer'in Teslimiyeti	104
Zemzem.....	105

Mekke'nin Mayalanışı	106
Kapının Eşiğı	106
Kâbe'nin İnşası	108
Kurban	108
Büyük Babanız da İyi Ok Atardı	109
Halîlullah'ın Oğlu	109
Büyük Babanız İbrâhim	111

HZ. ZÜLKARNEYN ﷺ / 113

9- ELİ BOŞ GİDEN HÜKÜMDAR	115
Kehf Sûresi	116
Sebep	116
İki Dağ Arasında: Fesada Karşı Sed	117
Ölümü Hatırlayan Kavim	117
Yecüc ve Mecüc	119
Sed	120
Tesbih	121
Kaf Dağı	122
Eli Boş Giden Hükümdar	123

HZ. YAKÛB ﷺ / 125

10- BANA DÜŞEN GÜZELCE SABRETMEKTİR	127
Bereket Duası	127
Yûsuf ve Bünyamin	128
En Güzel Kıssa	129
Yıldızlar	130
Sevgi Sessizliktedir	131
Sinsi Plan	131
Kurt Yemesinden Korkarım	132

Kardeşlerin İhâneti.....	132
Yumuşak Huylu Kurt.....	134
Allah'tan Ümit Kesmeyin.....	135
Hüznü Allah'a Arz Etmek.....	135

HZ. YÛSUF ﷺ / 137

11- "BUGÜN SİZE KINAMA YOK"	139
Kıymetsiz Fiyat.....	139
Rabbın Burhanı	140
Hayâ Etmeye Hakkım Yok mu?.....	141
Zindan Daha Hayırlıdır	141
Zindandakilerin Rüyaları.....	142
"Beni Efendinin Yanında An"	143
Rüyanın Tabiri.....	144
"Beni Hazinedar Yap"	145
Bugün Size Kınama Yok	146
"Farklı Kapılardan Girin"	147
Sevgi Terbiyesi.....	148

HZ. MÛSÂ ﷺ / 149

12- "MÛSÂ'YI İNCİTENLER GİBİ OLMAYIN"	151
Sarayda Büyüyen Çocuk.....	151
"Bu İş Şeytan İş"	152
Mısır'dan Kaçış	153
Medyen.....	154
Kavi ve Emin	155
Sihirbazların Secdeye Kapanması.....	155
Müslüman Olarak Canımızı Al.....	157
Rızâ	159

13- SEN BENİ GÖREMEZSİN	160
Dağa Bak	160
Yedi Hususiyet	161
Hz. Ahmed'in Ümmeti	162
Haram.....	163
Hayvanların Dili.....	163
Şükür.....	164
Tefekkür	165
Çoban.....	165
Eman.....	166
Davet.....	167
Kasap	167
14- İKTİDAR VE GÜCÜN İMTİHANI.....	170
Akmayan Nil.....	170
Rüya	171
Mucize ve Sihir.....	172
Sefil Propaganda	174
Âsiye Hatun.....	174
"Anneciğim Sakın Vazgeçme"	175
Hâmân'ın Kulesi.....	176
Uyarılar ve Musibetler	177
İbretlik Son	178
15- SERVET VE İLMİN İMTİHANI	180
Allah Şımarıkları Sevmez.....	181
İmtihan	182
Haset ve İftira.....	183
Ayetlerden Sıyrılıp Çıkan Kimse.....	184
"Dilime Allah Hâkim Oldu"	185
Son Ders	186

16- TESLİMİYETSİZ AKIL TERBİYESİZ ARZU	189
Altın Buzağı	189
Tevhîd Esastır	190
Tevbe	191
Senin Zorun Neydi?	192
İçimizdeki Beyinsizler Yüzünden	193
İliklere İşleyen Buzağı Sevgisi	194
Görenlere Sürur Veren Bir Sarı.....	195
17- NİMETLE SINANAN KAVİM	198
Kurtuluşun İnceliği	199
“Sen ve Rabbin Gidin Savaşın”	199
Hayırlı Olanı Düşük Olanla Değiştirdiler	201
Muhsinler ve Zalimler	202
Ölümden Kaçış	203
Allah’ı Tesbih Eden Ümmet.....	205
Dinden Sapma	205
18- KULLARIMIZDAN BİR KUL	207
İki Denizin Buluştuğu Yer	208
Sana Tabi Olabilir miyim?	208
Gemi.....	209
Serçenin Gagasındaki Damla.....	209
Çocuk.....	210
Duvar	210
Lebbeyk	211
Bir Cüz Kur’an.....	211
Dua	212
Amelini Duyurma	212
Her Şey Aslına Döner	213
Suya Atılan Yüzük.....	213

Hızır'ın Göremediği	214
Abdestsiz Pişirmiştir	215

HZ. LOKMAN عليه السلام / 217

19- "LOKMAN'A HİKMET VERDİK"	219
Sekiz Söz	219
Suret Değil Siret	220
Dil ve Kalp	220
Tefekkür	221
Oğula Nasihatler	221
Kalp Hikmet Nuruyla Dirilir	222
İyilerin Hizmetinde Bulun	222
Kalpteki İki Nur	224
Az Ye de Tatlı Olsun	225
Acı Kavun	225
Körlerden Öğrendim	227
Sadece Allah'ın Rızâsını Gözet	227

HZ. DÂVÛD عليه السلام / 229

20- HÜKÜMDAR PEYGAMBER	231
Acele Hüküm	232
Kötülüğü Engellemekten Vazgeçmeyin	234
Titrek Sesle Tevbe Edin	236
Arşın Titrediği Vakit	236
Zahmetsiz Rızık	237
21- ALLAH'IN FAZİLET KABZASI	240
Elinin Emeği ile Geçinmek	241
"Kullarıma Beni Sevgili Eyle"	241
Sırtını Bana Daya	242

Merhamet Etmeyecek misin?	242
Beni Arayan Bulur	243
Susmasını Bilen Azdır.....	243
Üç Âlim Üç Dua.....	244
Savm-ı Dâvûd	244
Sıddıkları Korkut, Fâsıkları Müjdele	245
Nasıl Şükredeyim?.....	246
Beyt-i Makdis.....	246
Allah'ın Emriyle Hoş Geldin.....	248

HZ. SÜLEYMAN عليه السلام / 249

22- DAİMA ALLAH'A YÖNELEN KUL	251
Hüküm	251
Koyun Sürüsü	252
Seçim.....	253
Saltanat	253
Hüdhüd	254
Taht.....	255
Atlar	256
İmtihan	257
Pazarcıların En Büyüğü.....	258
"Kardeşim Süleyman"	259
23- KİMSEYE VERİLMEYECEK BİR SALTANAT	260
Hârût ve Mârût	260
Vakıf.....	261
Karınca'nın Duası.....	262
Azrâil	262
Bir Sineğin Feryadı	263
Beyt-i Makdis.....	265

Kudretin Sınırı ve Âsânın Sırrı.....	266
--------------------------------------	-----

HZ. YÛNUS ﷺ / 269

24- "YUNUS BENİM KARDEŞİMDİ"	271
Ninova'ya Davet	272
Tevbe Tepesi.....	273
Balık Sahibi	274
Karanlıklar İçinde Yakarış.....	275
Aziz Olan Sadırdır.....	276
Sahile Bırakılış.....	277
En Âbid Kul	278
Hersâ Tepesi.....	278

HZ. EYYÛB ﷺ / 281

25- "BİZ O'NU SABIRLI BULMUŞTUK"	283
Ağır İmtihan.....	284
Sabır	285
Hastalık	286
Vefa	287
Dua	288
Şifa	289
Altın Çekirgeler.....	289
Seher Hasreti	290
Ruhsat.....	290
Şükür.....	291

HZ. ZEKERİYYÂ ﷺ / 293

26- BEYT-İ MAKDİS'E ADANMIŞ HAYATLAR	295
Adanmış Bir Çocuk	296

Mihrâpta Gelen Rızık.....	297
İhtiyarlıkta Açılan Evlat Kapısı.....	297
Yahyâ Müjdesi ve Sükût Alâmeti	298
El Emeği ve Kul Hakkı.....	299
Seçilmiş ve Tertemiz Kılınmış Bir Kul	300
Yoktan Var Eden, Babasız da Yaratır	301
İnsana Yol Gösteren Derttir	301
Sükût Orucu	302
Mısır'da İlâhî Himaye	303

HZ. YAHYÂ ؑ / 305

27- ÖRNEK MÜTTAKÎ GENÇ	307
“Ben Oyun İçin Yaratılmadım”	308
Beş Emir	309
Gözyaşı	310
Üç Selam.....	310
Tevbe	311
Gazap Etme.....	312
Kim Daha Hayırlı?	312
“Kulumun Zannı Üzereyim”	313
Cömertlik	314
Çengeller	314
Şehâdet	315

HZ. İSÂ ؑ / 317

28- BEŞİKTE KONUŞAN PEYGAMBER.....	319
Ben Allah'ın Kuluyum	319
Risalet Görevi	320
Dil Uzatanların Âkıbeti	322

Hz. İsâ Yeryüzüne İndiğinde Ne ile Hükmedecek?	324
Hz. İsâ'nın Sorgusu	325
29- ATEŞİN YİYEMEDİĞİNİ ÇOĞALTIN.....	328
En Büyük Dert.....	328
Üç Ekmek Üç Altın	329
Takvanın Ölçüsü	329
Asıl Âbid	330
Mahcubiyet ve Gurur	330
Kiminle Oturmalı?.....	331
İlim ve Amel	331
Cahillerden İbret Al	332
Dil Terbiyesi	332
Dünya Sevgisi.....	333
Köy Halkı	334
İkram.....	334
Muhabbet Mertebeleri.....	335
Ahmaktan Kaçıyorum	335
İsm-i Âzam.....	336
30- ALLAH YOLUNUN YARDIMCILARI.....	338
Hz. İsâ'nın Duası.....	340
Semadan İnen Sofra.....	340
Nusaybin Tebliği	341
Antakya Elçileri.....	343
Kusur Örtmek	344
Azla İktifa Ediniz	345
Havarilere Öğretilen Dua.....	345
Sâlih Kalp.....	346
İsâ ﷺ'in Sabah Duası	346

HZ. ÜZEYİR ﷺ / 347

31- NİMET ALLAH'TANDIR.....	349
Ölümünden Sonra Dirilişe Şahit Kılınan Kul.....	349
Tevrat'ın İhyâsı ve Ölçüyü Aşan Sevgi.....	351
Bahçe Sahipleri.....	352
Nimetle Gelen Kibir	354
Köy Halkının Nankörlüğü	356

HZ. ASHÂB-I KEHF ﷺ / 359

32- ONLAR İMAN ETMİŞ GENÇLERDİ.....	361
309 Senelik Uyku	361
Bir Gün Ya da Daha Az	363
Üç Gencin Hikayesi	365
Sihirbaz, Rahip ve Genç.....	366

Hâtemü'n-Nebiyân**HZ. MUHAMMED MUSTAFA** ﷺ / 371

33- "ANNECİĞİM SABRET, SEN HAK ÜZERESİN"	373
Yüzük Halkası Kadar Rüzgâr	373
İbadet ve Anne Hakkı.....	374
Beşikte Konuşan Üçüncü Bebek	376
Bişr Adında Bir Genç.....	376
Allah Kifl'i Bağışladı	377
Ala Tenli, Kel ve Âmâ	378
Allah Kefil Olursa.....	379
100 Kişiyi Öldüren Adam	380
34- İSLAM KESİNLİKLE EN ÜSTÜNDÜR.....	381
Tarihî Diyalog.....	381
İslam Daha Hayırlısıdır	384

Yer Kabul Etmedi.....	386
“Abdullah’ın Başını Öpün”	387
Ben de Müslüman Bir İhtiyarım.....	389
35- ÇOCUKLARINI TANIDIKLARI GİBİ TANIRLAR.....	390
Bile Bile Gerçeği Gizlerler	390
Haset	391
Az Bir Bedel.....	392
Direk, İslam’ın Direğidir.....	395
Zehirli Koyun	396
Hükmü Eğip Bükmek	397
Ahde Sadakat.....	398
36- MÜSAMAHAKÂR HANİF DİNİ	399
“Putlar İçin Kesilenden Yemem”	400
Hiz. İbrâhim’in Dini	400
Gökten Haber Var	401
Ayrı Bir Ümmet Olarak Diriltilecek.....	403
Yahudilerin Zararından Sakın	403
Yesrib’in Hanifi	406
37- DİN ADAMLARINI RAB EDİNDİLER	408
Zulmetmeyen Hükümdar	409
Hiz. İsâ Hakkında Ölçü	411
Rûm Sûresi ve İlâhî Vaat.....	412
Rab Edinmek Nasıl Olur?	413
Havariler Gibi Muhalefet Etmeyin.....	413
Mübâhele.....	414
38- TEVHİDİN İZİNDEN TAHRİFE.....	417
Tevhîdin İhlali: Teslis İnancı	417
Kul Peygamber: Meryem Oğlu İsâ	418
Aslî Günah ve Fitrat	418

Ruhbanlık, Günah Affı ve Din Adamı Otoritesi.....	419
Vaftiz ve İşâ-i Rabbânî	420
İnciller Meselesi ve Metnin Korunması	420
Çarmıh İnancı ve Sorumluluk.....	421
Sevgi, Barış ve Ahlâk Ölçüsü.....	421
İnsan Tasavvuru: Eşref-i Mahlûkat.....	422
Pavlos ve Yorumun Dine Dönüşmesi	422
İslâm'ın Tashih Edici Konumu.....	423
Bugüne Bakan Hisseler.....	423
39- DİNLERİNİ PARÇA PARÇA ETTİLER	426
Hükümdar ve Vezirin Durumu.....	426
Vezirin Planı	427
Vezir Harekete Geçiyor.....	428
On İki Fırka.....	429
Vezirin Halvete Çekilmesi ve İntiharı.....	432
Emirlerin Yetkilendirilmesi.....	432
İç Savaş ve Parçalanma	433
40- "ÜMMETİN HUSUSUNDA SENİ ÜZMEYECEĞİZ"	435
Mûsâ ﷺ'in Sabrı	435
"Biz Mûsâ'ya Sizden Daha Yakınız"	436
Ümmetlerin Manzarası.....	436
Çocuk Kalbinde Süleyman'ın Atları	437
Hac Yolunda Hûd ve Sâlih	437
Bulutı Görünce.....	438
Hz. İbrâhim'in Kalp Sükûneti	438
Hz. İbrâhim Tevhîd Ehli Müslümandı	439
Hz. Lût'un Sağlam Sığınağı.....	440
Hz. Yûsuf'un Vakarına Hayranlık	441
Hz. Süleyman'ın Duasına Hürmet.....	441

Kalpleri Birbirine Benzedi.....	441
“Buna Verilenin Başkasına Verildiğini İşitmedik”	442
“Rabbin Seni Üzmeyecek”	443
41- İNSANLARIN ŞEFAATÇİSİ	444
Âlemlere Rahmet	444
Hitaptaki İncelik	445
Talep ile İnayet Farkı.....	446
Yürüyen ile Yürütülen Farkı	446
Kâbına Varılmaz Tevazu.....	447
Rasûllerin Efendisi	447
Kimseye Verilmeyen Beş Şey	448
Peygamberimizin En Büyük Mucizesi	449
İstedığın Sana Verilecek.....	450
Peygamberimizin Kıymeti	453
KİTÂBİYÂT.....	454

ÖNSÖZ

Peygamberler, Allah'ın insanlığa rahmetinin en büyük tecellilerindendir. İnsan akıyla bazı hakikatleri sezebilir. Varlığın arkasındaki düzeni, iyilik ve kötülük arasındaki farkı, ölümün insanı bekleyen büyük bir eşik olduğunu kavrayabilir. Ama yaratılış gayesini, kulluğun ölçüsünü, ahiret sorumluluğunu ve hayatın nihai istikametini tam olarak bilebilmesi için vahye muhtaçtır. Bu sebeple Cenâb-ı Hak, kullarına uyarıcı, arındırıcı, öğretici ve yaşayarak örnek olan elçiler göndermiştir.

Kur'an-ı Kerim'de adı zikredilen peygamberler, peygamberlerin tamamı değildir. Nitekim Rabbimiz, **“Bir kısım peygamberleri sana daha önce anlattık, bir kısmını ise anlatmadık”** (Nisâ, 164) buyurarak insanlık tarihinin bizim bildiğimizden çok daha geniş bir nübüvvet silsilesi içinde aktığını bildirmiştir. Dolayısıyla peygamberlik, belli bir kavme veya döneme mahsus istisnâî bir hâdise değil; insanlığın yaratılışından itibaren devam eden ilâhî rehberlik düzenidir.

Kur'an kıssaları, insanın değişmeyen zaafalarını, toplumların yükseliş ve düşüş sebeplerini, imanın bedelini, inkârın psikolojisini, sabrın terbiyesini ve Allah'ın kulları üzerindeki değişmez sünnetini gösterir. **“Onlar yeryüzünde gezip de kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı?”** (Muhammed, 10) ilâhî ikazı bir ibret çağrısıdır. Yeryüzünde gezmek; sadece taşlara, harabelere ve eski kavimlerin izlerine bakmanın ötesinde o izlerin ardındaki ahlâkî ve ilâhî kanunu müşahade etmektir.

Kur'an'ımızın neredeyse üçte birini oluşturan kıssalar, “eski-lerin hikâyeleri” değildir. Her kıssa, bugünün insanına ayna tutan canlı bir derstir. Nûh عليه السلام'ın sabrı, İbrâhim عليه السلام'ın tevhid mücade-

lesi, Mûsâ ﷺ'in firavunî düzen karşısındaki direnişi, Yûsuf ﷺ'in iffet ve affı, Eyyûb ﷺ'in sabrı, Yûnus ﷺ'in tevbesi insanın bugün de karşılaştığı imtihanların asli ölçüleridir.

Peygamber kıssaları, insanlığın hafızasını inşa eden en kıymetli mirastır. Bu miras tevhid hakikati etrafında şekillenmiştir. Allah'a kulluk, adalet, takvâ, tevbe ve istikamet bütün peygamberlerin ortak çağrısının ana temalarıdır. Kavimler, diller, coğrafyalar, sosyal şartlar ve imtihan biçimleri farklı olsa da davetin özü değişmemiştir: Allah'tan başka ilâh yoktur. Kulluk yalnız O'na yapılır. İnsan dünya hayatının hesabını ahirette verecektir. Zülüm, şirk ve ifsad insanı helâke götürürken iman, salih amel ve takvâ kurtuluş vesilesidir.

Bugün yaşanan hiçbir imtihan bütünüyle yeni değildir. Zülüm, kibir, haset, dünya hırsı, ölçü ve tartıda hile, cinsî ve ahlâkî sapmalar, ilmi menfaate alet etmek, nimete nankörlük ve hakikate karşı inat geçmişte de vardı. Kıssalar bu yönüyle insana kendi nefsinin gösteren, kalbini arındırmaya davet eden tezkiye ve terbiye vesilesidir. Şeytanın adımlarını, nefsin bahanelerini, toplumların helâke sürüklenme yollarını, nimet karşısında şükürün, musibet karşısında sabrın, günah karşısında tevbenin ne anlama geldiğini öğreten ilahi derslerdir.

Kitabın Akışı

Kitabımızda yer alan kıssalar ayrı ayrı hayatlar gibi görünse de aynı büyük hakikatin parçalarıdır. Bu kitap, nübüvvet tarihini kuru bir kronoloji olarak değil, insanın yaratılışından başlayıp iman, tevhid, sabır, imtihan, toplum, iktidar, servet, ilim, hikmet, gençlik, aile ve ümmet bilincine doğru genişleyen bir terbiye yolculuğu olarak ele almaktadır. Bu sebeple ilk bahisler, Âdem ﷺ etrafında insanın yaratılış şerefini, secde emrini, şeytanın isyanını, tevbenin kapısını ve insanın temel zaafalarını anlatır. Böylece okuyucu, kıssalara dışarıdan bakan biri olarak değil, kendi yaratılış hikâyesini okuyan bir kul olarak davet edilir.

Kıssalarda şeytanın adımları, vesvese, gaflet ve insanın iç dünyasındaki kırılganlıklar üzerinde de durulur. Çünkü peygamber kıssalarını doğru okumak için önce insanın kim olduğunu, neye açık bulunduğunu ve hangi tuzaklarla karşı karşıya geldiğini bilmek gerekir. İnsanın aceleciliği, nankörlüğü, kıskançlığı, menfaate düşkünlüğü ve gafleti; sonraki kıssalarda tekrar tekrar karşımıza çıkacak ahlâkî problemlerin zeminini oluşturur.

Nûh (عليه السلام) ve ondan sonra gelen tevhid mücadelesi bahisleri, insanlığın hakikatten nasıl uzaklaşabildiğini ve peygamber davetinin nasıl uzun soluklu bir sabır istediğini gösterir. Putçuluğun doğuşu, sapmanın zamanla gelenek hâline gelişi, kavimlerin uyarılara karşı gösterdiği direnç ve helâk edilen şehirlerin haberleri, toplumların çöküşünün sadece maddî sebeplere değil, ahlâkî ve manevî çözülmeye de bağlı olduğunu hatırlatır.

İbrâhim (عليه السلام) etrafındaki bölümler, tevhidin cesaretini, teslimiyetin derinliğini ve Allah’a dost olmanın ne büyük bir makam olduğunu anlatır. Halilullah’ın ateş karşısındaki tevekkülü, misafirperverliği, ailesiyle imtihanı, evlatları üzerinden devam eden nübüvvet bereketi ve Lût (عليه السلام)’ın kavmiyle mücadelesi, iman yolunun hem şahsî hem ailevî hem de âlemşümül vechelerini gösterir.

Yûsuf (عليه السلام) kıssası, kitabın kalbî terbiyeye bakan en güçlü duraklarından biridir. Kuyu, ayrılık, iftira, zindan, rüya, iktidar ve nihayet af... Bu kıssa, sabr-ı cemîlin, iffetin, vakar sahibi olmanın, Allah’tan ümit kesmemenin ve güç ele geçtiğinde intikam yerine merhameti seçmenin “en güzel kıssa” örneklerinden biridir.

Mûsâ (عليه السلام) ve İsrâiloğulları’na dair bölümler ise zulüm, iktidar ve nimet karşısındaki tavırları okumaya imkân verir. Firavun, sadece tarihte kalmış bir hükümdar değil; gücün kibirle birleştiğinde nasıl zorba ve mütehakkim bir dile dönüştüğünün sembolüdür. Mûsâ (عليه السلام)’ın mücadelesi, hakikatin müstebit iktidarlar karşısında

nasıl temsil edileceği yanında muhatap İsrâiloğulları'nın nimet ve imtihan karşısında nasıl savrulduklarını gösterir.

Daha sonraki bahislerde servet ve ilmin imtihanı, teslimiyetsiz aklın ve terbiyesiz arzunun doğurduğu sapmalar, Hızır kıssasında kaderin görünmeyen hikmetleri, Hz. Lokman'da hikmetli nasihat dili, Dâvûd ve Süleyman'da ﷺ hüküm, adalet ve saltanat ahlâkı ele alınır. Yûnus ﷺ karanlıklar içinde duanın, Eyyûb ﷺ imtihan karşısında sabrın ve edebin, Meryem validemiz ve ailesi ise adanmışlık, iffet ve tevekkülün berrak örnekleri olarak yer alır.

Îsâ ﷺ, havârilere, Ashâb-ı Kehf, Ashâb-ı Uhdûd ve haniflik bahisleri ise nübüvvet çizgisinin son halkaya doğru nasıl aktığını gösterir. Gençlerin imanla direnişi, hakikat uğruna bedel ödeme cesareti, dinin tahrife uğratılması, din adamlarının otoriteye dönüştürülmesi ve hanif arayışının berraklığı, okuyucuyu Rahmeten-lil-Âlemin ﷺ Efendimiz'in risaletine hazırlayan büyük bir tarihî ve manevî zemin oluşturur.

Kitabın son bahisleri, Peygamber Efendimiz ﷺ'in ümmeti için taşıdığı şefkat, şefaât ümidi ve bütün peygamberler silsilesi içindeki müstesna makamı üzerinde yoğunlaşır. Böylece kitap, ilk insan ve ilk peygamber olan Âdem ﷺ ile başlayan yürüyüşü, insanların şefaâtçisi ve âlemlere rahmet olan Peygamber Efendimiz'in nübüvvetinde kemâle erdirir.

Okuma Ölçüsü

Peygamber Efendimiz ﷺ, geçmiş ümmetlerden nakilde bulunmayı bütünüyle reddetmemiş; aksine ölçülü bir şekilde ibret ve hikmet alınabilecek haberlerin aktarılmasına imkân tanımıştır. "İsrâiloğulları'ndan nakilde bulunabilirsiniz. Bunda bir sakınca yoktur" (Buhârî, Enbiyâ, 50) buyurulması, geçmiş tecrübelerin Müslüman hafızasında yer bulabileceğini gösterir.

Fakat bu kapı ölçüsüz bir aktarım kapısı değildir. Önceki kitapların tahrif edilmiş olabileceği, bazı rivayetlerin karışabileceği ve sağlam kaynakla zayıf rivayetlerin ayrılma ihtiyacı taşıdığı unutulmamalıdır. Bu yüzden kıssalar okunurken Kur'ân ve Sünnet esas alınmalı, tarihî rivayetler ibret dili ve ihtiyatla değerlendirilmelidir.

“Hikmetli söz, müminin yitiğidir; onu nerede bulursa almaya en lâıyk olan odur” (Tirmizi, İlim 19; İbn Mâce, Zühd 17) hadisi bu noktada ölçüyü verir. Mümin, hakikate uygun hikmeti küçümsemez. Fakat her duyduğunu da dinin kesin hükmü gibi kabul etmez. Hikmet alınır, fakat akide korunur. İbret çıkarılır, fakat ölçü kaybedilmez.

Kıssalar, sadece geçmişi anlatmaz; bugünü okumayı öğretir. Bir kavmin peygamberine verdiği cevaplar, modern insanın hakikat karşısındaki tavrında tekrar edebilir. “Siz de bizim gibi insansınız” itirazı, bugün de hakkı temsil eden insanların sıradanlaştırılması ve hakikatin itibarsızlaştırılması şeklinde karşımıza çıkabilir. “Atalarımızın yolundan mı döneceğiz?” itirazı, bugün gelenek, ideoloji, alışkanlık ve çıkar düzenine bağlılık olarak tekrar edebilir.

Peygamberlerin daveti karşısında toplumların gösterdiği direnç çoğu zaman aynı psikolojiye dayanır: Alışılmış düzeni korumak, menfaati kaybetmemek, çoğunluğun yolundan ayrılmamak, sorumluluk almamak ve hakikatin hayatı değiştirme gücünden korkmak. Bu sebeple kıssalar, her çağın insanına aynı soruyu sordurur: Hakikat geldiğinde onu tanımaya mı çalışıyorum, yoksa yok saymaya mı?

Kitabın Niyeti

Elinizdeki kitap, mütevazı bir derlemedir. Bir sohbet kitabı olarak tasarlanmıştır. Bu sebeple dili, akademik bir incelemenin soğuk mesafesinden ziyade, okuyucuyla aynı sofraya oturan, aynı hakikate beraberce kulak veren bir sohbet diline yakın tutul-

muştur. Bununla beraber bazı paragraf sonlarında, başvuru kaynaklar eser veya müellif adıyla belirtilmiştir. Bu tercih, metni dipnot yüküyle ağırlaştırmadan okuyucuya iz sürme imkânı vermek içindir.

Kitabın akademik bir iddiası olmasa da samimiyet kaygısı vardır. Maksudımız, peygamber kıssalarını ilmî tartışmaların konusu hâline getirmekten ziyade, onların kalbe, hayata, aileye, topluma ve ümmet hafızasına bakan yönlerini görünür kılmaktır. Bu çalışma, geçmişini anlatıp geçmek için değil, geçmişin ibretleri ile bugünü anlamak için hazırlanmıştır.

Bu vesileyle, kitaba ilham kaynağı olan Muhterem Üstadımız Osman Nuri Topbaş Hocamıza şükranlarımı arz ederim. Peygamber kıssalarını bir irfan, edep ve gönül terbiyesi diliyle okumamıza vesile olan eserleri ve sohbetleri, bu çalışmanın ruhuna önemli bir istikamet kazandırmıştır.

Kitapla ilgili son okumaları yapan kıymetli dostlarım Doç. Dr. Murat Kaya, Halil İbrahim Kurucan ve Bilal Akyol'a da teşekkür ederim. Yorumları, dikkatleri, tashihleri ve samimi katkıları metnin okuyucumuzla derli toplu bir şekilde buluşmasına vesile olmuştur.

Yeni dönem hediye kitabı olarak kıymetli Altınoluk okuyucuları ile bizleri buluşturduğu için Erkam Yayınlarımıza da müteşekkirimiz. Cenâb-ı Hak bu hizmet halkasına teselsül bereketi ihsan eylesin; okuyan, okutan, dinleyen, aktaran ve amel eden herkes için bu kıssaları rahmet, hidayet ve istikamet vesilesi kılsın.

Mehmet Lütü Arslan

Çamlıca 2026

HAZRETİ ÂDEM

العليه